

Protokół Nr XXXIX/2017

**z obrad XXXIX Sesji Rady Gminy Iława odbytej w dniu 29 września 2017 roku
w sali konferencyjnej Urzędu Gminy w Iławie.**

Stan Rady Gminy Iława - 15 radnych

Obecnych na Sesji Rady Gminy - 13 radnych

Nieobecni: Pan Mariusz Jajkowski, Pan Aleksander Konecki.

Lista obecności radnych stanowi **załącznik nr 1** do protokołu.

Lista obecności sołtysów stanowi **załącznik nr 2** do protokołu.

Lista zaproszonych gości stanowi **załącznik nr 3** do protokołu.

Przewodniczący Rady Gminy Iława Pan Roman Piotrkowski o godz. 10⁰⁰ otworzył posiedzenie Rady Gminy Iława, przywitał radnych, sołtysów, zaproszonych gości, wszystkich obecnych i oświadczył, iż zgodnie z listą obecności w posiedzeniu uczestniczy 13 radnych, co wobec ustawowego składu wynoszącego 15 osób stanowi quorum, przy którym może obradować Rada Gminy Iława i podejmować prawomocne uchwały.

Materiały na dzisiejszą Sesję zostały pozytywnie zaopiniowane przez Komisje Rady.

Przebieg obrad:

Przewodniczący obrad przedstawił proponowany porządek dzisiejszej Sesji.

Proponowany porządek obrad:

1. Przyjęcie porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołu z XXXVIII Sesji Rady Gminy Iława.
3. Sprawozdanie z działalności Wójta za okres od ostatniej Sesji Rady.
4. Interpelacje i zapytania radnych.
5. Informacja w sprawie przebiegu wykonania budżetu Gminy Iława za I półrocze 2017 r., (wraz z informacją o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej za I półrocze 2017 r. oraz informacja o przebiegu wykonania planu finansowego samorządowych instytucji kultury za I półrocze 2017 r.).
 - ❖ Uchwała Nr RIO.VIII-0120-419/17 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie z dnia 1 września 2017 roku w sprawie wydania opinii o przedłożonej przez Wójta Gminy Iława informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2017 roku.
6. **Podjęcie uchwał:**
 - 1) w sprawie zmiany uchwały Nr XXX/243/2016 Rady Gminy Iława z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Iława na lata 2017-2025,
 - 2) w sprawie zmiany uchwały Nr XXX/244/2016 Rady Gminy Iława z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Iława na rok 2017,
 - 3) w sprawie udzielenia dotacji celowej Powiatowi Iławskiemu na dofinansowanie prac związanych z przebudową wewnętrznej instalacji wodociągowej przeciwpożarowej w budynku Starostwa Powiatowego w Iławie,
 - 4) w sprawie zmiany Uchwały nr XLVI/432/2014 Rady Gminy Iława z dnia 30 września 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania

i odpłatności za usługi i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania z opłat jak również trybu ich pobierania,

- 5) w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych Gminy Iława,
- 6) w sprawie przekazania do korzystania Sołectwu Laseczno nieruchomości gruntowej, stanowiącej mienie gminne.
7. Odpowiedzi na interpelacje i zapytania radnych.
8. Wolne wnioski i zapytania.
9. Zakończenie obrad XXXIX Sesji Rady Gminy Iława.

Ad. 1.

Przyjęcie porządku obrad.

- Przewodniczący obrad zapytał, czy są uwagi, bądź propozycje zmian do przedstawionego porządku.

- P. Wójt – proszę o wprowadzenie do porządku obrad projektu uchwały w sprawie dokonania zmian w treści § 1 uchwały Nr XXXVII/308/2017 Rady Gminy Iława z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie nadania nazw ulicom w miejscowości Ząbrowo, zmienionej uchwałą Nr XXXVIII/321/2017 Rady Gminy Iława z dnia 1 września 2017 r. w sprawie dokonania zmian w treści § 1 oraz załącznika nr 1 do uchwały Nr XXXVII/308/2017 Rady Gminy Iława z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie nadania nazw ulicom w miejscowości Ząbrowo jako podpunktu 7 w punkcie 6 podjęcie uchwał.

Uzasadnienie:

Zmiana treści uchwały Nr XXXVII/308/2017 Rady Gminy Iława z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie nadania nazw ulicom w miejscowości Ząbrowo, zmienionej uchwałą Nr XXXVIII/321/2017 Rady Gminy Iława z dnia 1 września 2017 r. w sprawie dokonania zmian w treści § 1 oraz załącznika nr 1 do uchwały Nr XXXVII/308/2017 Rady Gminy Iława z dnia 30 czerwca 2017 r. jest wynikiem stwierdzonego przez Organ Nadzoru wystąpienia nieścistości dot. ulic lub ich części, które nie są zlokalizowane na całej długości działki ewidencyjnej (ulice: Brzozowa, Cicha, Kolejowa, Lipowa i Producentów). W ww. przypadkach w celu doprowadzenia do wzajemnej zgodności tekstu i załącznika graficznego ww. uchwały, przy numerach działek ewidencyjnych na których dana ulica nie jest położona w całości dodano informację, że dotyczy części działki zgodnie z załącznikiem do uchwały. Wobec powyższego wprowadzenie projektu niniejszej uchwały należy uznać za zasadne.

- Przewodniczący obrad – zapytał czy są pytania odnośnie wprowadzenia do porządku obrad przedstawionego przez Wójta projektu uchwały jako podpunktu 7 w punkcie 6 podjęcie uchwał?

- nie było.

- Przewodniczący obrad poddał pod głosowanie proponowany porządek obrad wraz ze zmianą w punkcie 6 – podjęcie uchwał poprzez dodanie podpunktu 7 projektu uchwały w sprawie dokonania zmian w treści § 1 uchwały Nr XXXVII/308/2017 Rady Gminy Iława z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie nadania nazw ulicom w miejscowości Ząbrowo, zmienionej uchwałą Nr XXXVIII/321/2017 Rady Gminy Iława z dnia 1 września 2017 r. w sprawie dokonania zmian w treści § 1 oraz załącznika nr 1 do uchwały Nr XXXVII/308/2017 Rady Gminy Iława z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie nadania nazw ulicom w miejscowości Ząbrowo jako podpunktu 7 w punkcie 6 podjęcie uchwał.

Za przyjęciem porządku głosowało 13 radnych, przeciw 0, wstrzymało się 0.

Porządek po wprowadzonej zmianie.

1. Przyjęcie porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołu z XXXVIII Sesji Rady Gminy Iława.
3. Sprawozdanie z działalności Wójta za okres od ostatniej Sesji Rady.
4. Interpelacje i zapytania radnych.
5. Informacja w sprawie przebiegu wykonania budżetu Gminy Iława za I półrocze 2017 r., (wraz z informacją o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej za I półrocze 2017 r. oraz informacja o przebiegu wykonania planu finansowego samorządowych instytucji kultury za I półrocze 2017 r.).
- ❖ Uchwała Nr RIO.VIII-0120-419/17 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie z dnia 1 września 2017 roku w sprawie wydania opinii o przedłożonej przez Wójta Gminy Iława informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2017 roku.
6. **Podjęcie uchwał:**
 - 1) w sprawie zmiany uchwały Nr XXX/243/2016 Rady Gminy Iława z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Iława na lata 2017-2025,
 - 2) w sprawie zmiany uchwały Nr XXX/244/2016 Rady Gminy Iława z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Iława na rok 2017,
 - 3) w sprawie udzielenia dotacji celowej Powiatowi Iławskiemu na dofinansowanie prac związanych z przebudową wewnętrznej instalacji wodociągowej przeciwpożarowej w budynku Starostwa Powiatowego w Iławie,
 - 4) w sprawie zmiany Uchwały nr XLVI/432/2014 Rady Gminy Iława z dnia 30 września 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania z opłat jak również trybu ich pobierania,
 - 5) w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych Gminy Iława,
 - 6) w sprawie przekazania do korzystania Sołectwu Laseczno nieruchomości gruntowej, stanowiącej mienie gminne,
 - 7) sprawie dokonania zmian w treści § 1 uchwały Nr XXXVII/308/2017 Rady Gminy Iława z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie nadania nazw ulicom w miejscowości Ząbrowo, zmienionej uchwałą Nr XXXVIII/321/2017 Rady Gminy Iława z dnia 1 września 2017 r. w sprawie dokonania zmian w treści § 1 oraz załącznika nr 1 do uchwały Nr XXXVII/308/2017 Rady Gminy Iława z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie nadania nazw ulicom w miejscowości Ząbrowo.
7. Odpowiedzi na interpelacje i zapytania radnych.
8. Wolne wnioski i zapytania.
9. Zakończenie obrad XXXIX Sesji Rady Gminy Iława.

Ad. 2.

Przyjęcie protokołu z XXXVIII Sesji Rady Gminy Iława.

Protokół z XXXVIII Sesji Rady Gminy Iława został wyłożony do wglądu.

Przewodniczący zapytał, czy są uwagi do treści protokołu?

Do treści protokołu nie zgłoszono uwag.

Za przyjęciem protokołu głosowało 13 radnych, przeciw 0, wstrzymało się 0.

Ad. 3.***Sprawozdanie z działalności Wójta za okres od ostatniej Sesji Rady.***

Sprawozdanie z działalności Wójta za okres od ostatniej Sesji Rady Gminy Iława przedstawił Wójt Gminy Iława Pan Krzysztof Harmaciński. Sprawozdanie stanowi **załącznik Nr 4 do protokołu**. W trakcie sprawozdania Pan Wójt podziękował wszystkim za udział i przygotowanie tegorocznych Gminnych Dożynek. Szczególne podziękowania złożył na ręce Pani Sołtys Sołectwa Laseczno Emilii Skolmowskiej. Osobom, które nie mogły w tym dniu brać udziału w Dożynkach, wręczono przyznane im wyróżnienia. Pani Helena Cieślak otrzymała Order Serca – Matkom Wsi nadawany przez Krajowy Związek Rolników Kołek i Organizacji Rolniczych a Państwo Alina i Władysław Szalkowscy statuetkę za wybitne osiągnięcia w produkcji rolniczej.

Ad. 4.***Interpelacje i zapytania radnych.***

- nie było interpelacji ani zapytań.

Ad. 5.***Informacja w sprawie przebiegu wykonania budżetu Gminy Iława za I półrocze 2017 r., (wraz z informacją o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej za I półrocze 2017 r. oraz informacja o przebiegu wykonania planu finansowego samorządowych instytucji kultury za I półrocze 2017 r.).***

- ❖ Uchwała Nr RIO.VIII-0120-419/17 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie z dnia 1 września 2017 roku w sprawie wydania opinii o przedłożonej przez Wójta Gminy Iława informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2017 roku.

Informację przedstawił Wójt Gminy Pan Krzysztof Harmaciński.

- P. Wójt – informację otrzymali wszyscy radni, była ona omawiana również na posiedzeniu komisji. Od wielu lat nad budżetem i jego realizacją czuwamy bardzo szczególnie, tak jest i w roku 2017 gdzie kontrola wykonania wydatków i dochodów jest bardzo szczegółowa. Nie ma możliwości dokonywania zmian w sposób dowolny, jest to realizowane zgodnie z wytycznymi jakie są przyjęte i tak też się dzieje za pierwsze półrocze roku 2017. W dochodach mamy wykonanie ponad 50 % a w wydatkach ponad 43 % jest to racjonalna i konsekwentna polityka realizacji wydatków finansów publicznych. Realizujemy wszystkie zadania zgodnie z tym co zostało przyjęte na rok 2017, realizowany jest również proces inwestycyjny co jest uwidocznione w informacji. Odnośnie wydatków związanych z zadłużeniem ma ono tendencje malejącą. Posiadamy nadwyżkę budżetową w kwocie ponad sześciu milionów złotych co jest wynikiem konsekwentnego działania. Nie mniej wiemy, iż realizacja większych zadań inwestycyjnych i wydatki z opłaceniem tych inwestycji będą w drugim półroczu tego roku. Planowane zadłużenie które było na rok 2017 ulegnie zmniejszeniu jak i planowane zaciągnięcie kredytu które było planowane przy uchwalaniu budżetu w grudniu 2016 ulegnie zmniejszeniu a w ogóle dążymy do tego aby w roku 2017 nie zaciągać kredytu. To też powoduje, że sytuacja finansowa Gminy Iława jest dobra, nie mamy żadnych obaw co do kwestii zachwiania i realizacji jakichkolwiek zamierzeń inwestycyjnych w poszczególnych działalnościach. Wszystko realizowane jest zgodnie z założeniami. Dziękuję bardzo za tą realizację, bo jest to też konsekwentna polityka realizacji wydatków publicznych przez Radę, dziękuję Panu Przewodniczącemu, radnym za podejmowanie wielu decyzji, uchwał które są konsekwencją realizacji budżetu. Bardzo serdecznie dziękuję sołtysom jak i dyrektorom, kierownikom jednostek organizacyjnych, pracownikom urzędu za konsekwentną politykę realizacji budżetu w pierwszym półroczu. Bardzo proszę abyśmy, w

drugim półroczu, te założenia które są przyjęte na rok 2017 zrealizowali ze skutecznością. Wiele rzeczy jest w tej chwili realizowanych poprzez budżety sołeckie ale też są realizowane zadania które są dofinansowane ze środków zewnętrznych. Nie mam żadnych obaw, jestem przekonany, że to co żeśmy sobie założyli w budżecie na rok 2017 a zwłaszcza w sprawach inwestycyjnych w znaczącej większości zostanie zrealizowane. Zadania które przesuwane są na lata następne są uzależnione od środków zewnętrznych, nie jest to wina ani rady, wójta czy pracowników że niektóre programy na które zostały złożone wnioski nie są jeszcze rozpatrzone i one na pewno będą przesunięte na rok 2018. Raz jeszcze bardzo wszystkim dziękuję i myślę, że to co żeśmy sobie założyli na pewno zrealizujemy. Dziękuję bardzo.

- Przewodniczący obrad – zapytał czy do przedstawionej przez Wójta informacji są pytania?
- nie było.

W dalszej kolejności Przewodniczący obrad odczytał Uchwałę Nr RIO.VIII-0120-419/17 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie z dnia 1 września 2017 roku w sprawie wydania opinii o przedłożonej przez Wójta Gminy Iława informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2017 roku (opinia pozytywna). Uchwała stanowi załącznik Nr 5 do protokołu.

Ad. 6.

Podjęcie uchwał:

1) w sprawie zmiany uchwały Nr XXX/243/2016 Rady Gminy Iława z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Iława na lata 2017-2025.

- Przewodniczący obrad odczytał projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr XXX/243/2016 Rady Gminy Iława z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Iława na lata 2017-2025.

- Przewodniczący obrad zapytał, czy są uwagi, bądź pytania do przedstawionego projektu uchwały?

Pytań, uwag nie wniesiono.

Za przyjęciem głosowało radnych 13, przeciw 0, wstrzymało się 0.

Uchwała Nr XXXIX/323/2017 Rady Gminy Iława z dnia 29 września 2017 r. została przyjęta i stanowi załącznik Nr 6 do protokołu.

2) w sprawie zmiany uchwały Nr XXX/244/2016 Rady Gminy Iława z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Iława na rok 2017.

- Wiceprzewodnicząca Rady Pani Bogumiła Kowalska odczytała projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr XXX/244/2016 Rady Gminy Iława z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Iława na rok 2017.

- Przewodniczący obrad zapytał, czy są uwagi, bądź pytania do przedstawionego projektu uchwały?

Pytań, uwag nie wniesiono.

Za przyjęciem głosowało radnych 13, przeciw 0, wstrzymało się 0.

Uchwała Nr XXXIX/324/2017 Rady Gminy Iława z dnia 29 września 2017 r. została przyjęta i stanowi załącznik Nr 7 do protokołu.

3) w sprawie udzielenia dotacji celowej Powiatowi Iławskiemu na dofinansowanie prac związanych z przebudową wewnętrznej instalacji wodociągowej przeciwpożarowej w budynku Starostwa Powiatowego w Iławie.

- Przewodniczący obrad odczytał projekt uchwały w sprawie udzielenia dotacji celowej Powiatowi Iławskiemu na dofinansowanie prac związanych z przebudową wewnętrznej instalacji wodociągowej przeciwpożarowej w budynku Starostwa Powiatowego w Iławie.

- Przewodniczący obrad zapytał, czy są uwagi, bądź pytania do przedstawionego projektu uchwały?

Pytań, uwag nie wniesiono.

Za przyjęciem głosowało radnych 13, przeciw 0, wstrzymało się 0.

Uchwała Nr XXXIX/325/2017 Rady Gminy Hława z dnia 29 września 2017 r. została przyjęta i stanowi załącznik Nr 8 do protokołu.

4) w sprawie zmiany Uchwały nr XLVI/432/2014 Rady Gminy Hława z dnia 30 września 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania z opłat jak również trybu ich pobierania.

- Wiceprzewodnicząca Rady Pani Bogumiła Kowalska odczytała projekt uchwały w sprawie zmiany Uchwały nr XLVI/432/2014 Rady Gminy Hława z dnia 30 września 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania z opłat jak również trybu ich pobierania.

- Przewodniczący obrad zapytał, czy są uwagi, bądź pytania do przedstawionego projektu uchwały?

Pytań, uwag nie wniesiono.

Za przyjęciem głosowało radnych 13, przeciw 0, wstrzymało się 0.

Uchwała Nr XXXIX/326/2017 Rady Gminy Hława z dnia 29 września 2017 r. została przyjęta i stanowi załącznik Nr 9 do protokołu.

5) w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych Gminy Hława.

- Przewodniczący obrad odczytał projekt uchwały w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych Gminy Hława.

- Przewodniczący obrad zapytał, czy są uwagi, bądź pytania do przedstawionego projektu uchwały?

Pytań, uwag nie wniesiono.

Za przyjęciem głosowało radnych 13, przeciw 0, wstrzymało się 0.

Uchwała Nr XXXIX/327/2017 Rady Gminy Hława z dnia 29 września 2017 r. została przyjęta i stanowi załącznik Nr 10 do protokołu.

6) w sprawie przekazania do korzystania Sołectwu Laseczno nieruchomości gruntowej, stanowiącej mienie gminne.

- Wiceprzewodnicząca Rady Pani Bogumiła Kowalska odczytała projekt uchwały w sprawie przekazania do korzystania Sołectwu Laseczno nieruchomości gruntowej, stanowiącej mienie gminne.

- Przewodniczący obrad zapytał, czy są uwagi, bądź pytania do przedstawionego projektu uchwały?

Pytań, uwag nie wniesiono.

Za przyjęciem głosowało radnych 13, przeciw 0, wstrzymało się 0.

Uchwała Nr XXXIX/328/2017 Rady Gminy Hława z dnia 29 września 2017 r. została przyjęta i stanowi załącznik Nr 11 do protokołu.

7) sprawie dokonania zmian w treści § 1 uchwały Nr XXXVII/308/2017 Rady Gminy Hława z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie nadania nazw ulicom w miejscowości Ząbrowo, zmienionej uchwałą Nr XXXVIII/321/2017 Rady Gminy Hława z dnia

1 września 2017 r. w sprawie dokonania zmian w treści § 1 oraz załącznika nr 1 do uchwały Nr XXXVII/308/2017 Rady Gminy Iława z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie nadania nazw ulicom w miejscowości Ząbrowo.

- Przewodniczący obrad odczytał projekt uchwały w sprawie dokonania zmian w treści § 1 uchwały Nr XXXVII/308/2017 Rady Gminy Iława z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie nadania nazw ulicom w miejscowości Ząbrowo, zmienionej uchwałą Nr XXXVIII/321/2017 Rady Gminy Iława z dnia 1 września 2017 r. w sprawie dokonania zmian w treści § 1 oraz załącznika nr 1 do uchwały Nr XXXVII/308/2017 Rady Gminy Iława z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie nadania nazw ulicom w miejscowości Ząbrowo.
- Przewodniczący obrad zapytał, czy są uwagi, bądź pytania do przedstawionego projektu uchwały?

Pytań, uwag nie wniesiono.

Za przyjęciem głosowało radnych 13, przeciw 0, wstrzymało się 0.

Uchwała Nr XXXIX/329/2017 Rady Gminy Iława z dnia 29 września 2017 r. została przyjęta i stanowi załącznik Nr 12 do protokołu.

Ad. 7.

Odpowiedzi na interpelacje i zapytania radnych.

- nie było interpelacji ani zapytań.

Ad. 8.

Wolne wnioski i zapytania.

W wolnych wnioskach głos zabrali:

- radny Krzysztof Zieliński – zgłosił wniosek aby pomalować pasy na jezdni przy bibliotece w Ząbrowie z której bardzo często wychodzą dzieci i młodzież.
- P. Wójt – wniosek zostanie przekazany do Powiatowego Zarządu Dróg w Iławie, jest to droga powiatowa.

Więcej wniosków ani zapytań nie było.

Ad. 9.

Zakończenie obrad XXXIX Sesji Rady Gminy Iława.

W związku z wyczerpaniem porządku obrad XXXIX Sesji Rady Gminy Iława, Przewodniczący Rady o godzinie 11⁰⁵ ogłosił XXXIX Sesję Rady Gminy Iława za zamkniętą życząc wszystkim miłego dnia.

Protokołowała

Grażyna Lignowska

Przewodniczył

Przewodniczący Rady Gminy

Roman Piotrkowski